COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 14.10.2021
COM(2021) 632 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

referitor la autorizațiile de export acordate în 2020 în temeiul Regulamentului privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante

1. Introducere

Obiectivul Regulamentului (UE) 2019/125 privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante[(1)] este de a preveni, în țările din afara UE, pe de o parte, pedeapsa capitală, și tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, pe de altă parte. Acesta distinge între:

- bunurile care au un caracter inerent abuziv și nu ar trebui comercializate deloc (anexa II) și
- bunurile care pot avea utilizări legitime, cum ar fi echipamentele pentru asigurarea respectării legii (anexa III) și bunurile pentru uz terapeutic (anexa IV).

Comerțul cu bunurile enumerate în anexele III și IV face obiectul anumitor restricții.

Articolul 26 alineatul (3) din regulament prevede că statele membre trebuie să elaboreze un raport de activități anual public. Raportul trebuie să furnizeze informații cu privire la numărul de cereri primite, la bunurile și țările în cauză, precum și cu privire la deciziile luate în privința cererilor. Conform articolului 26 alineatul (4), Comisia întocmește un raport anual care cuprinde rapoartele de activități anuale publicate de statele membre. Acest raport trebuie să fie pus la dispoziția publicului.

Raportul Comisiei oferă informații referitoare la activitățile de autorizare ale statelor membre din 2020 în ceea ce privește exporturile de bunuri[(2)] care ar putea fi utilizate pentru tortură sau pentru a aplica pedeapsa capitală.

Toate statele membre au raportat numărul de autorizații de export acordate și refuzate în temeiul articolului 11 alineatul (1) și al articolului 16 alineatul (1), precum și cu privire la bunurile și țările de destinație în cauză. În unele cazuri, autoritățile competente din statele membre au raportat, de asemenea, numărul sau cantitățile de bunuri autorizate pentru export și categoria de utilizatori finali cărora le-au fost furnizate bunurile.

Autorizații acordate în temeiul Regulamentului (UE) 2019/125

Articolul 11 alineatul (1) și articolul 16 alineatul (1) din regulament prevăd obligația obținerii unei autorizații de export [(3)] pentru bunurile enumerate în anexa III și, respectiv, în anexa IV.

Anexa III cuprinde o listă a anumitor bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica tortura sau alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante. Bunurile enumerate în anexa III sunt clasificate în următoarele categorii: bunuri concepute pentru imobilizarea ființelor umane; arme și

(1) JO L 30, 31.1.2019, p. 1.

(2) Prezentul raport nu furnizează informații cu privire la utilizarea de către exportatori a autorizației generale de export a Uniunii, în temeiul anexei V la regulament, pentru exporturile de bunuri enumerate în anexa IV.

(3) Articolul 2 litera (d) din regulament definește „exportul” ca „orice scoatere a bunurilor de pe teritoriul vamal al Uniunii, inclusiv orice scoatere a bunurilor care trebuie să facă obiectul unei declarații la vamă și orice scoatere a bunurilor care au fost depozitate într-o zonă liberă în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului”.

dispozitive concepute pentru combaterea dezordinilor publice sau pentru autoprotecție; și arme și dispozitive de difuzare a unor substanțe chimice cu proprietăți incapacitante sau iritante, utilizate în vederea combaterii dezordinilor publice sau pentru autoprotecție, și anumite substanțe aferente.

Anexa IV cuprinde o listă a anumitor substanțe chimice care ar putea fi utilizate în injecțiile letale.

Cu excepția situațiilor în care se utilizează autorizația generală de export a Uniunii prezentată în anexa V pentru exportul de bunuri enumerate în anexa IV, autorizația de export trebuie să fie obținută de la autoritățile competente ale statului membru în cauză, enumerate în anexa I la regulament.

Exporturile către destinațiile enumerate în anexa referitoare la autorizația generală de export a Uniunii se pot efectua, de obicei, fără a fi necesar să se obțină o autorizație individuală sau globală acordată de către un stat membru. Până în prezent, o țară din afara UE era inclusă în anexa V dacă aceasta ratificase un acord internațional relevant care prevedea angajamentul de a aboli pedeapsa cu moartea pentru toate infracțiunile. Pentru țările care nu sunt membre ale Consiliului Europei, acest lucru înseamnă că țara în cauză trebuie să fi ratificat fără rezerve cel de Al doilea protocol facultativ la Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (PIDCP).

Cu toate acestea, în cazul în care există bănuieli întemeiate cu privire la capacitatea exportatorului de a se conforma condițiilor autorizației sau legislației privind controlul exporturilor, autoritatea competentă poate interzice acestuia să utilizeze autorizația generală de export a Uniunii.

Articolul 20 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2019/125 prevede că autorizația de export acordată de un stat membru poate fi o autorizație individuală (o autorizație pentru exporturi către un utilizator final sau un destinatar dintr-o țară din afara UE) sau o autorizație globală (o autorizație pentru exporturi către unul sau mai mulți utilizatori finali sau distribuitori specificați din una sau mai multe țări specificate din afara UE) [4].

Articolele 3, 4 și 5 din regulament interzic exportul, importul și, respectiv, tranzitul bunurilor enumerate în anexa II. Autoritățile competente pot acorda o derogare de la această interdicție, însă doar în cazul în care se demonstrează că bunurile respective vor fi utilizate exclusiv pentru expunerea publică într-un muzeu (fie într-o țară din afara UE, fie, în conformitate cu articolul 4, într-un stat membru), dată fiind semnificația lor istorică.

2. Autorizații acordate și retrase

În 2020, numărul total al autorizațiilor raportate s-a ridicat la 247, 11 state membre raportând că au acordat autorizații. Celelalte state membre au informat Comisia că nu au primit nicio cerere de obținere a unei autorizații în temeiul regulamentului.

[4] Articolul 2 litera (p) cuprinde o definiție completă a „autorizației individuale”. Articolul 2 litera (q) cuprinde o definiție completă a „autorizației globale”.

Întrucât definițiile „autorizației individuale” și „autorizației globale” de la articolul 2 din regulament nu includ o componentă cantitativă, indicarea numărului de autorizații acordate nu oferă o estimare a numărului sau a cantității bunurilor vizate de autorizațiile respective. De regulă, nici informațiile furnizate Comisiei de statele membre nu stabilesc o distincție între autorizațiile individuale și autorizațiile globale.

Regulamentul impune autorităților competente să verifice dacă o autorizație de export oferă indicii cu privire la faptul că, în cazul în care sunt exportate, bunurile în cauză pot fi utilizate pentru tortură sau alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (anexa III) sau pentru aplicarea pedepsei capitale (anexa IV). Din acest motiv, articolul 20 alineatul (8) din regulament prevede că autoritatea competentă ar trebui „să primească informații complete, în special cu privire la utilizatorul final, țara de destinație și utilizarea finală a bunurilor”.

Statele membre au raportat că în 2020 au respins 23 de cereri de autorizație de export. Cazurile de refuz raportate au vizat anumite tranzacții preconizate cu clienți din Algeria, Andorra, Brazilia, Camerun, Chile, China, Hong Kong, Irak, Malaysia, Filipine, Arabia Saudită, Thailanda, Uganda, Emiratele Arabe Unite și Vietnam. Tranzacțiile neautorizate au vizat, în principal, bunurile enumerate în anexa III codul 3.1[(5)]. Unele au vizat bunurile enumerate în anexa III codurile 1.1[(6)] (Arabia Saudită), 2.1[(7)] (Algeria), 3.4[(8)] (Hong Kong, Thailanda) și 3.6[(9)] (Irak). Exportul preconizat către Malaysia a vizat bunurile enumerate în anexa III codul 1.1. litera (d) *(pentobarbital sodic)*. Un alt export destinat Hong Kong-ului a vizat bunurile enumerate în anexa IV codul 1.1 *(Alte anestezice barbiturice cu acțiune scurtă sau medie*).

Articolele 3, 4 și 5 din regulament interzic exportul, importul și, respectiv, tranzitul bunurilor enumerate în anexa II. Regulamentul permite autorităților naționale competente să acorde o derogare de la această interdicție, însă doar în cazul în care se demonstrează că bunurile respective vor fi utilizate exclusiv pentru expunerea publică într-un muzeu (fie într-o țară din afara UE, fie, în conformitate cu articolul 4, într-un stat membru), având în vedere semnificația lor istorică. Autoritățile competente au raportat că nu au acordat astfel de derogări în 2020.

Anexa 1 la prezentul raport oferă informații cu privire la numărul de autorizații de export acordate de către autoritățile naționale competente în 2020, pe categorii de bunuri (anexele III și IV la regulament). Exporturile efectuate în temeiul autorizației generale de export a Uniunii (anexa V) nu sunt incluse în informațiile privind numărul autorizațiilor acordate.

([5]) Bunuri enumerate în anexa III la codul 3.1: arme și echipamente portabile care fie administrează o doză dintr-o substanță chimică incapacitantă sau iritantă, fie difuzează o doză dintr-o astfel de substanță.

([6]) Bunuri enumerate în anexa III la codul 1.1: cătușe și lanțuri multiple (cu excepția cătușelor obișnuite).

([7]) Bunuri enumerate în anexa III la codul 2.1: bastoane cu electroșocuri.

([8]) Bunuri enumerate în anexa III la codul 3.4: amestecuri care conțin cel puțin 0,3 % din greutate PAVA sau OC și un solvent (spray cu piper).

([9]) Bunuri enumerate în anexa III la codul 3.6: echipamente fixe sau montabile pentru difuzarea de substanțe chimice incapacitante sau iritante care acoperă o suprafață vastă.

Anexa 2 oferă informații cu privire la numărul de autorizații de export raportate și de refuzuri pe categorii de bunuri (anexele III și IV).

Anexa 3 oferă informații cu privire la numărul cererilor autorizate și al cererilor refuzate în perioada 2017-2020.

Anexa 4 oferă informații cu privire la numărul de autorizații de export raportate emise de statele membre.

Anexa 5 oferă informații cu privire la principalele destinații raportate ale exporturilor autorizate.

Anexa 6 rezumă informațiile furnizate Comisiei privind utilizarea finală raportată a exporturilor autorizate în 2020.

Anexele 7 și 8 oferă o imagine de ansamblu a bunurilor autorizate pentru export, a destinațiilor acestora și a utilizării finale raportate.